

Skýrsla þessi og innihald hennar er eingöngu til innanhússnota hjá því fyrirtæki, stofnun eða einstaklingi sem hana keypti. Öll opinber birting eða dreifing er óheimil án skriflegs leyfis IMG Gallup.

Allur réttur áskilinn: © IMG Gallup

IMG Gallup er aðili að Gallup International

IMG
GALLUP

Veiðimálastofnun

Laxveiði í sjó
Viðhorfsrannsókn

Desember 2005 - janúar 2006

Bls.

4	Framkvæmd
5	Helstu niðurstöður
	Ítarlegar niðurstöður
6	Sp. 1 Hefur lax veiðst á skipi þar sem þú hefur verið í áhöfn á síðastliðna 12 mánuði?
7	Sp. 2 Á að giska hversu margir laxar hafa veiðst á síðustu 12 mánuðum á skipi þar sem þú hefur verið einn af áhöfninni?
8	Sp. 3 Hvar við landið hefur þessi lax veiðst?
9	Sp. 4 Í hvaða mánuðum á síðustu 12 mánuðum hefur þessi lax veiðst?
10	Sp. 5 Myndir þú segja að megnið af þeim fiski sem veiddist hafi verið lítill lax, miðlungsstór eða stór lax?
11	Túlkun niðurstaðna

Lýsing á rannsókn

Unnið fyrir	Veiðimálastofnun
Markmið	Að kanna laxveiði í sjó
Framkvæmdatími	29. des. 2005 til 24. jan. 2006
Aðferð	Símakönnun
Úrtak	1221 lögskráður sjómaður á skrá hjá Siglingastofnun
Verknúmer	4014815

Stærð úrtaks og svörun

Upphaflegt úrtak	1221
Búsettir í útlöndum	60
Er hætt(ur) á sjó	47
Endanlegt úrtak	1114
Neita að svara	154
Næst ekki í	280
Fjöldi svarenda	680
Svarhlutfall	61,0%

Greiningarbreytur

Búseta	Sjö flokkar
Fjölskyldutekjur	Tekjur allra á heimilinu fyrir skatta, fimm flokkar
Staða um borð í síðustu veiðiferð	Sjö flokkar
Stærð fiskiskips	Sjö flokkar
Veiðarfæratagund	Sjö flokkar
Kvótaflokkur	Fimm flokkar
Hversu lengi hefur þú verið á sjó?	Fjórir flokkar
	Einnig voru spurningar greindar innbyrðis

Reykjavík, 9. febrúar 2006

Bestu þakkir fyrir gott samstarf,

Þóra Ásgeirsdóttir
Þórhallur Ólafsson
Matthías Þorvaldsson

Hefur lax veiðst á skipi þar sem þú hefur verið í áhöfn á síðastliðnum 12 mánuðum?

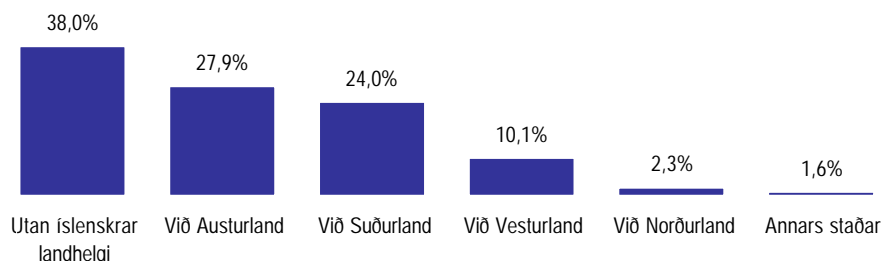

Á að giska hversu margir laxar hafa veiðst á síðustu 12 mánuðum á skipi sem þú hefur verið einn af áhöfninni? Þeir sem höfðu verið á skipi sem veiddi lax spurðir.

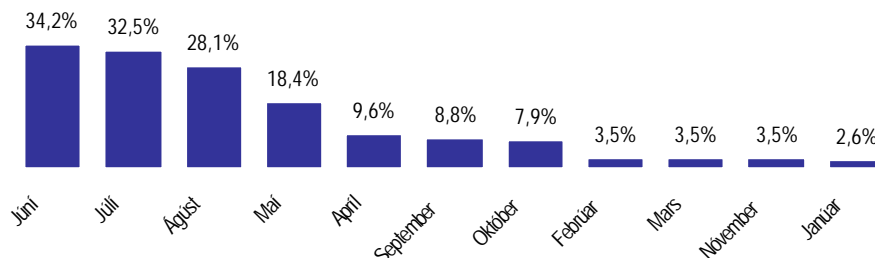

Hvar hefur þessi lax veiðst?

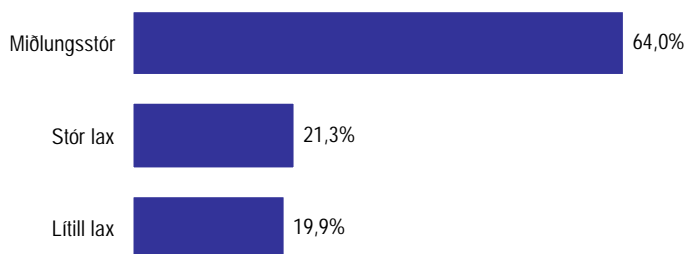
Þeir sem höfðu verið á skipi sem veiddi lax spurðir.

Í hvaða mánuðum á síðustu 12 mánuðum veiddist þessi lax aðallega? Þeir sem höfðu verið á skipi sem veiddi lax spurðir.

Var megnið af þeim fiski sem veiddist lítill lax, miðlungsstór eða stór lax? Þeir sem höfðu verið á skipi sem veiddi lax spurðir.

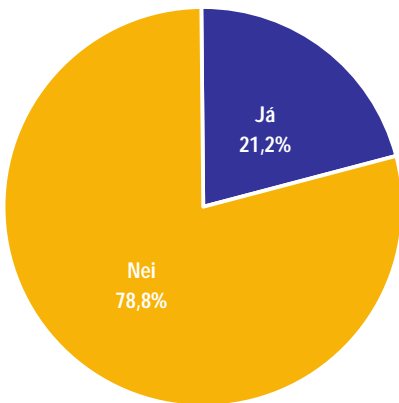

Heildarfjöldi veiddra laxa í sjó á ársgrundvelli.

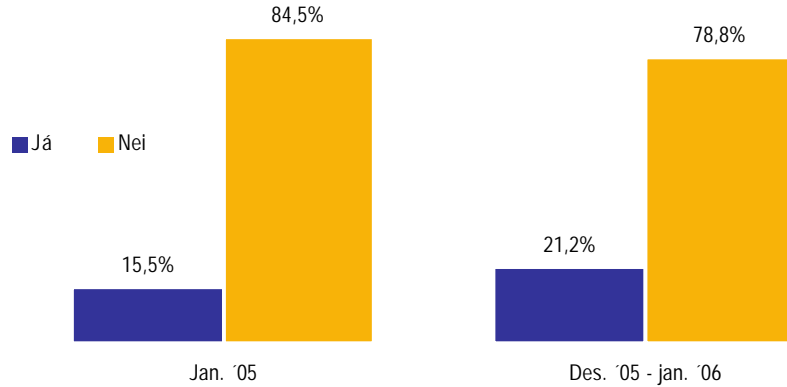
Útskýring á útreikningi: Hlutfall sem veiða lax (0,212) x Meðaltalsfjöldi laxa (6,3) x Heildarfjöldi sjómanna í þýði (3826) = Heildarfjöldi veiddra laxa á ársgrundvelli (5110).

	Hlutfall sem veiddi lax (%)	Meðaltalsfjöldi laxa	Heildarfjöldi sjómanna	Heildarfjöldi laxa
Neðri mörk m.v. 95%	21,2%	6,3	3826	5110
Efri mörk m.v. 95%				3165
				7055

Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Vikmörk +/-
Já	141	21,2	3,1
Nei	523	78,8	3,1
Fjöldi svara	664	100,0	
Tóku afstöðu	664	97,6	
Hef ekki verið á fiskiskipi sl. 12 mánuði	9	1,3	
Tóku ekki afstöðu	7	1,0	
Fjöldi svarenda	680	100,0	

Samanburður

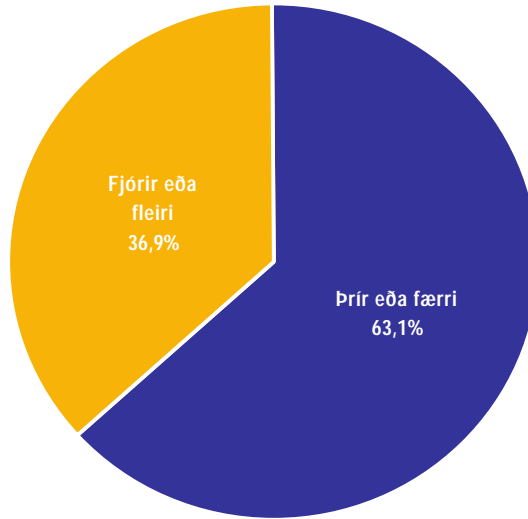

Greiningar

Greiningar	Fjöldi svara	Já (%)	Nei (%)
Búseta *			
Höfuðborgarsvæðið	109	22%	78%
Suðurnes	81	14%	86%
Vesturland	89	12%	88%
Vestfirðir	43	5%	95%
Norðurland	171	26%	74%
Austurland	74	32%	68%
Suðurland	97	25%	75%
Fjölskyldutekjur *			
250 þúsund eða lægri	55	7%	93%
251-350 þúsund	125	16%	84%
351-450 þúsund	136	19%	81%
451-550 þúsund	151	22%	78%
551 þúsund eða hærri	148	31%	69%
Hver var staða þin um borð í síðustu veiðiferð? *			
Háseti	176	26%	74%
Skipstjóri	105	10%	90%
Vélstjóri/Baadermaður	158	26%	74%
Stýrimaður	93	19%	81%
Kokkur/Matsveinn	55	16%	84%
Netamaður	33	24%	76%
Annað	35	20%	80%
Hversu stórt er fiskiskipið sem þú varst á? *			
Vélskip 0-100 tonn	80	8%	93%
Vélskip 101-300 tonn	144	7%	93%
Vélskip 301-500 tonn	41	17%	83%
Vélskip stærra en 500 tonn	80	36%	64%
Togari 1000 tonn eða minni	95	26%	74%
Togari 1001 tonn eða stærri	120	36%	64%
Annað	17	6%	94%
Hvaða veiðarfæri var aðallega notað í síðustu veiðiferð? *			
Lína	84	4%	96%
Net	52	10%	90%
Dragnót	61	8%	92%
Botnvarpa	265	19%	81%
Flotvarpa	98	52%	48%
Hringnót	33	42%	58%
Annað	10	10%	90%
Hver er kvótaflokkur bátsins eða skipsins? *			
Togarar	187	20%	80%
Skip með aflamark	223	14%	86%
Bátar með aflamark	45	4%	96%
Uppsývaraveiðiskip	98	54%	46%
Annað	28	11%	89%
Hversu lengi hefur þú verið á sjó? *			
10 ár eða minna	181	25%	75%
11-20 ár	176	25%	75%
21-30 ár	173	19%	81%
31 ár eða meira	133	14%	86%

* Marktækur munur á milli hópa

Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Víkmörk +/-
Þrjár eða færri	89	63,1	8,0
Fjórir eða fleiri	52	36,9	8,0
Fjöldi svara	141	100,0	
Spurðir	141	20,7	
Ekki spurðir	539	79,3	
	20,7%	79,3%	
Fjöldi svarenda	680	100,0	
Meðaltal	6,3		
Staðalfrávik	14,2		
Miðgildi	2,0		
Tíðasta gildi	1,0		

Þeir sem voru á skipi þar sem lax hafði veiðst á sl. 12 mánuðum (sp. 1) voru spurðir þessarar spurningar.

Samanburður-fjöldi laxa

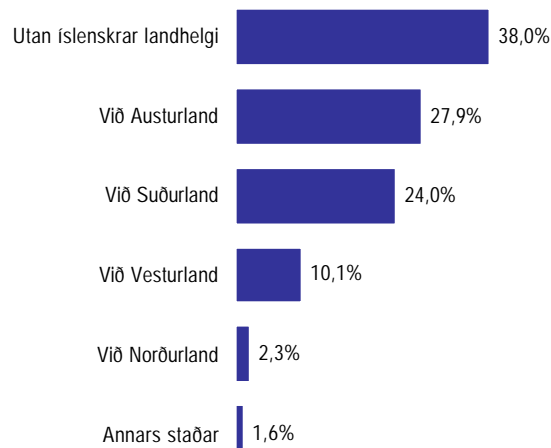

Greiningar

	Fjöldi svara	Þrjár eða færri	Fjórir eða fleiri	Meðaltal
Búseta				
Höfuðborgarsvæðið	24	54,2%	45,8%	4
Suðurnes	11	45,5%	54,5%	14
Vesturland/Vestfirðir	13	69,2%	30,8%	6
Norðurland	45	55,6%	44,4%	7
Austurland	24	75,0%	25,0%	3
Suðurland	24	79,2%	20,8%	7
Fjölskyldutekjur *				
350 þúsund eða lægri	24	66,7%	33,3%	3
351-450 þúsund	26	76,9%	23,1%	2
451-550 þúsund	33	57,6%	42,4%	6
551 þúsund eða hærri	46	54,3%	45,7%	12
Hver var staða þín um borð í síðustu veiðiferð?				
Háseti	46	60,9%	39,1%	5
Skipstjóri	11	54,5%	45,5%	13
Vélstjóri/Baadermaður	41	68,3%	31,7%	7
Stýrimaður	18	61,1%	38,9%	8
Annað	24	66,7%	33,3%	4
Hversu stórt er fiskiskipið sem þú varst á?				
Vélskip 500 tonn eða minna	23	78,3%	21,7%	7
Vélskip stærra en 500 tonn	29	58,6%	41,4%	6
Togari 1000 tonn eða minni	25	88,0%	12,0%	6
Togari 1001 tonn eða stærri	43	46,5%	53,5%	8
Hvaða veiðarfæri var aðallega notað í síðustu veiðiferð? *				
Botnvarpa	51	82,4%	17,6%	3
Flotvarpa	51	43,1%	56,9%	10
Hringnót	14	42,9%	57,1%	4
Annað	14	71,4%	28,6%	10
Hver er kvótaflokkur bátsins eða skipsins?				
Togarar	38	76,3%	23,7%	6
Skip með aflamark	31	71,0%	29,0%	7
Uppsjávarafveiðiskip	53	45,3%	54,7%	6
Annað	5	60,0%	40,0%	22
Hversu lengi hefur þú verið á sjó?				
10 ár eða minna	45	60,0%	40,0%	5
11-20 ár	44	68,2%	31,8%	5
21-30 ár	33	69,7%	30,3%	7
31 ár eða meira	19	47,4%	52,6%	11

* Marktækur munur á meðaltölum hópa

Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Vikmörk +/-
Útan íslenskrar landhelgi	49	38,0	8,4
Við Austurland	36	27,9	7,7
Við Suðurland	31	24,0	7,4
Við Vesturland	13	10,1	5,2
Við Norðurland	3	2,3	2,6
Annars staðar	2	1,6	2,1
Fjöldi svara	134		
Tóku afstöðu	129	91,5	
Tóku ekki afstöðu	12	8,5	
Fjöldi aðspurðra	141	100,0	
Spurðir	141	20,7	
Ekki spurðir	539	79,3	
		20,7%	79,3%
Fjöldi svarenda	680	100,0	

Þeir sem voru á skipi þar sem lax hafði veiðst á sl. 12 mánuðum (sp. 1) voru spurðir þessarar spurningar.

Í þessari spurningu mátti nefna fleiri en einn svarmöguleika. Hlutfallstölur eru því reiknaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

Greiningar

Greiningar	Fjöldi svara	Útan	Við	Við	Annað
		íslenskrar landhelgi	Austurland	Suðurland	
Búseta					
Höfuðborgarsvæðið	21	33,3%	28,6%	23,8%	23,8%
Suðurnes	9	22,2%	33,3%	22,2%	33,3%
Vesturland/Vestfirðir	12	41,7%	41,7%		25,0%
Norðurland	43	58,1%	14,0%	18,6%	16,3%
Austurland	21	14,3%	52,4%	28,6%	14,3%
Suðurland	23	30,4%	21,7%	43,5%	4,3%
Fjölskyldutekjur					
350 þúsund eða lægri	21	19,0%	19,0%	57,1%	4,8%
351-450 þúsund	25	32,0%	36,0%	16,0%	16,0%
451-550 þúsund	31	38,7%	35,5%	12,9%	16,1%
551 þúsund eða hærrí	40	52,5%	17,5%	20,0%	25,0%
Hver var staða þín um borð í síðustu veiðiferð?					
Háseti	39	51,3%	23,1%	17,9%	12,8%
Skipstjóri	10	40,0%	10,0%	20,0%	30,0%
Vélstjóri/Baadermaður	39	30,8%	28,2%	33,3%	10,3%
Stýrimaður	17	29,4%	35,3%	11,8%	35,3%
Annað	24	33,3%	37,5%	29,2%	16,7%
Hversu stórt er fiskiskipið sem þú varst á?					
Vélskip 500 tonn eða minna	22	18,2%	27,3%	40,9%	22,7%
Vélskip stærra en 500 tonn	27	51,9%	33,3%	7,4%	7,4%
Togari 1000 tonn eða minni	24	25,0%	25,0%	29,2%	25,0%
Togari 1001 tonn eða stærrí	39	56,4%	23,1%	17,9%	15,4%
Hvaða veiðarfæri var aðallega notað í síðustu veiðiferð?					
Botnvarpa	45	20,0%	26,7%	40,0%	17,8%
Flótvarpa	46	71,7%	23,9%	2,2%	15,2%
Hringnót	14	28,6%	42,9%	21,4%	7,1%
Annað	14	14,3%	35,7%	28,6%	28,6%
Hver er kvótaflokkur bátsins eða skipsins?					
Togarar	31	25,8%	38,7%	35,5%	12,9%
Skip með aflamark	31	22,6%	25,8%	29,0%	25,8%
Uppsjávaraflaveiðiskip	49	61,2%	26,5%	8,2%	12,2%
Annað	5	60,0%	20,0%	20,0%	
Hversu lengi hefur þú verið á sjó?					
10 ár eða minna	38	31,6%	28,9%	26,3%	18,4%
11-20 ár	42	38,1%	28,6%	26,2%	16,7%
21-30 ár	31	45,2%	25,8%	19,4%	16,1%
31 ár eða meira	18	38,9%	27,8%	22,2%	16,7%
Hversu margir laxar hafa veiðst á síðustu 12 mánuðum?					
Þrjú eða færri	83	26,5%	31,3%	30,1%	16,9%
Fjórir eða fleiri	46	58,7%	21,7%	13,0%	17,4%

Þar sem nefna mátti fleiri en einn svarmöguleika er marktækt ekki reiknuð

Í hvaða mánuðum hefur laxinn veiðst?

Sp. 4. Í hvaða mánuðum á síðustu 12 mánuðum hefur þessi lax veiðst?

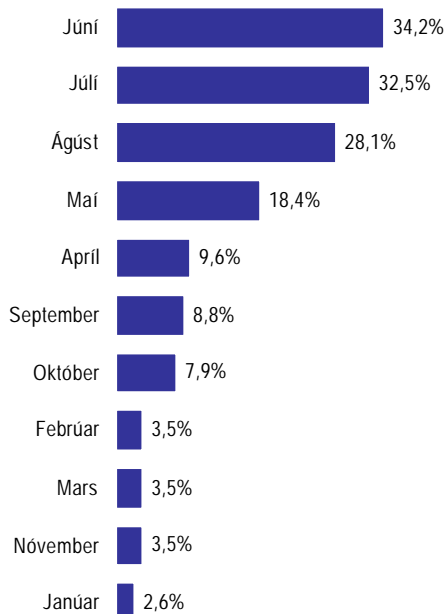
Desember 2005 -
janúar 2006

IMG
GALLUP

Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Vikmörk +/-
Júní	39	34,2	8,7
Júlí	37	32,5	8,6
Ágúst	32	28,1	8,2
Mái	21	18,4	7,1
Apríl	11	9,6	5,4
September	10	8,8	5,2
Október	9	7,9	5,0
Febrúar	4	3,5	3,4
Mars	4	3,5	3,4
Nóvember	4	3,5	3,4
Janúar	3	2,6	2,9
Fjöldi svara	174		
Tóku afstöðu	114	80,9	
Tóku ekki afstöðu	27	19,1	
Fjöldi aðspurðra	141	100,0	
Spurðir	141	20,7	
Ekki spurðir	539	79,3	
		20,7%	79,3%
Fjöldi svarenda	680	100,0	

Þeir sem voru á skipi þar sem lax hafði veiðst á sl. 12 mánuðum (sp. 1) voru spurðir þessarar spurningar.

Í þessari spurningu mátti nefna fleiri en einn svarmöguleika. Hlutfallstölur eru því reiknaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

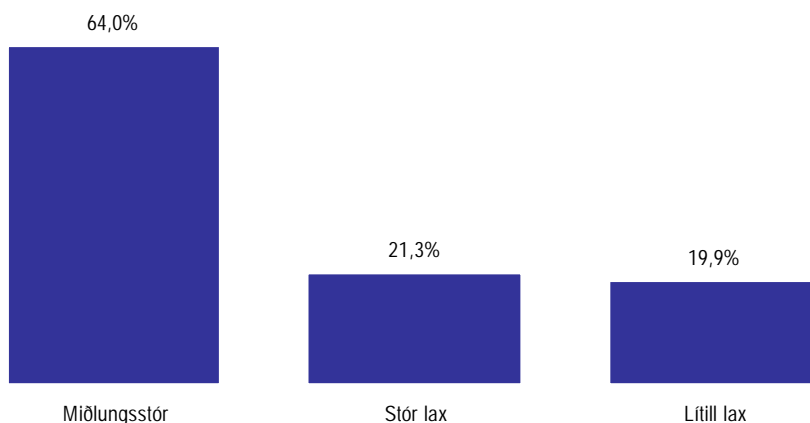

Greiningar

	Fjöldi svara	Júní	Júlí	Ágúst	Annað
Búseta					
Höfuðborgarsvæðið	17	23,5%	23,5%	35,3%	70,6%
Suðurnes	10	40,0%	30,0%	40,0%	70,0%
Vesturland	10	40,0%	40,0%	10,0%	30,0%
Norðurland	41	39,0%	46,3%	34,1%	26,8%
Austurland	15	46,7%	13,3%	6,7%	66,7%
Suðurland	19	15,8%	26,3%	31,6%	47,4%
Fjölskyldutekjur					
350 þúsund eða lægri	18	16,7%	22,2%	27,8%	66,7%
351-450 þúsund	23	30,4%	17,4%	17,4%	60,9%
451-550 þúsund	30	33,3%	26,7%	23,3%	56,7%
551 þúsund eða hærri	34	41,2%	52,9%	41,2%	26,5%
Hver var staða þín um borð í síðustu veiðiferð?					
Háseti	36	30,6%	44,4%	19,4%	47,2%
Skipstjóri	9	33,3%	33,3%	33,3%	33,3%
Vélstjóri/Baadermaður	34	32,4%	23,5%	29,4%	47,1%
Stýrimaður	16	18,8%	25,0%	31,3%	56,3%
Annað	19	57,9%	31,6%	36,8%	42,1%
Hversu stórt er fiskiskipið sem þú varst á?					
Vélskip minna en 500 tonn	18	22,2%	33,3%	22,2%	50,0%
Vélskip stærra en 500 tonn	25	32,0%	28,0%	24,0%	44,0%
Togari 1000 tonn eða minni	18	16,7%	22,2%	27,8%	66,7%
Togari 1001 tonn eða stærri	37	51,4%	51,4%	32,4%	35,1%
Hvaða veiðarfæri var aðallega notað í síðustu veiðiferð?					
Botnvarpa	32	28,1%	12,5%	25,0%	65,6%
Flotvarpa	45	51,1%	51,1%	40,0%	28,9%
Hringnót	12	16,7%	16,7%	8,3%	58,3%
Annað	16	12,5%	50,0%	18,8%	43,8%
Hver er kvótaflokkur bátsins eða skipsins?					
Togarar	24	37,5%	20,8%	37,5%	54,2%
Skip með aflamark	29	24,1%	31,0%	24,1%	58,6%
Uppsjáravflaveiðiskip	46	34,8%	41,3%	28,3%	39,1%
Hversu lengi hefur þú verið á sjó?					
10 ár eða minna	33	33,3%	36,4%	36,4%	36,4%
11-20 ár	36	33,3%	30,6%	27,8%	55,6%
21-30 ár	28	21,4%	28,6%	28,6%	57,1%
31 ár eða meira	17	58,8%	35,3%	11,8%	29,4%
Hversu margir laxar hafa veiðst á síðustu 12 mánuðum?					
Þrjár eða færri	71	22,5%	23,9%	19,7%	49,3%
Fjórir eða fleiri	43	53,5%	46,5%	41,9%	41,9%
Þar sem nefna mátti fleiri en einn svarmöguleika er marktækt ekki reiknuð					

Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Vikmörk +/-
Miðlungsstór	87	64,0	8,1
Stór lax	29	21,3	6,9
Lítill lax	27	19,9	6,7
Fjöldi svara	143		
Tóku afstöðu	136	96,5	
Tóku ekki afstöðu	5	3,5	
Fjöldi aðspurðra	141	100,0	
Spurðir	141	20,7	
Ekki spurðir	539	79,3	
	20,7%	79,3%	
Fjöldi svarenda	680	100,0	

Greiningar

Þeir sem voru á skipi þar sem lax hafði veiðst á sl. 12 mánuðum (sp. 1) voru spurðir þessarar spurningar.

Í þessari spurningu mátti nefna fleiri en einn svarmöguleika. Hlutfallstölur eru því reiknaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

	Fjöldi svara	Miðlungsstór	Stór lax	Lítill lax
Búseta				
Höfuðborgarsvæðið	20	60,0%	15,0%	30,0%
Suðurnes	11	90,9%	18,2%	18,2%
Vesturland/Vestfirðir	13	84,6%		15,4%
Norðurland	45	57,8%	20,0%	24,4%
Austurland	22	63,6%	18,2%	18,2%
Suðurland	23	56,5%	39,1%	4,3%
Fjölskyldutekjur				
350 þúsund eða lægri	23	73,9%	17,4%	13,0%
351-450 þúsund	25	76,0%	12,0%	20,0%
451-550 þúsund	33	60,6%	21,2%	21,2%
551 þúsund eða hærrí	43	58,1%	25,6%	23,3%
Hver var staða þín um borð í síðustu veiðiferð?				
Háseti	45	53,3%	28,9%	20,0%
Skipstjóri	10	90,0%	10,0%	20,0%
Vélstjóri/Baadermaður	40	55,0%	22,5%	22,5%
Stýrimaður	17	76,5%	17,6%	17,6%
Annað	24	79,2%	12,5%	16,7%
Hversu stórt er fiskiskipið sem þú varst á?				
Vélskip minna en 500 tonn	22	68,2%	18,2%	18,2%
Vélskip stærra en 500 tonn	29	58,6%	20,7%	24,1%
Togari 1000 tonn eða minni	25	60,0%	28,0%	12,0%
Togari 1001 tonn eða stærrí	42	64,3%	19,0%	21,4%
Hvaða veiðarfæri var aðallega notað í síðustu veiðiferð?				
Botnvarpa	45	62,2%	24,4%	20,0%
Flotvarpa	50	64,0%	16,0%	22,0%
Hringnót	14	71,4%	14,3%	14,3%
Annað	18	61,1%	27,8%	16,7%
Hver er kvótaflokkur bátsins eða skipsins?				
Togarar	36	63,9%	22,2%	19,4%
Skip með aflamark	30	66,7%	20,0%	20,0%
Uppsjávaraflaveiðiskip	53	62,3%	17,0%	22,6%
Hversu lengi hefur þú verið á sjó?				
10 ár eða minna	43	55,8%	30,2%	16,3%
11-20 ár	43	69,8%	11,6%	18,6%
21-30 ár	32	68,8%	15,6%	21,9%
31 ár eða meira	18	61,1%	33,3%	27,8%
Hversu margir laxar hafa veiðst á síðustu 12 mánuðum?				
Þrír eða færri	87	59,8%	25,3%	14,9%
Fjórir eða fleiri	49	71,4%	14,3%	28,6%

Þar sem nefna mátti fleiri en einn svarmöguleika er marktækt ekki reiknuð

Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Vikmörk +/-
Mjög miklu máli (5)	217	27,6	3,1
Frekar miklu máli (4)	356	45,3	3,5
Hvorki né (3)	133	16,9	2,6
Frekar litlu máli (2)	61	7,8	1,9
Mjög litlu máli (1)	19	2,4	1,1
Miklu máli		72,9	3,1
Hvorki né		16,9	2,6
Litlu máli		10,2	2,1
Fjöldi svara	786	100,0	
Tóku afstöðu	786	99,0	
Tóku ekki afstöðu	8	1,0	
Fjöldi svarenda	794	100,0	
Meðaltal	3,9		
Staðalfrávik	1,0		

Meðaltal er reiknað með því að leggja saman margfeldi af vægi svars og fjölda sem velja það svar og deila upp í summuna með heildarfjölda svara. Í töflunni hér fyrir ofan reiknast meðaltal skv. eftirfarandi formúlu: [Mjög miklu máli (fj. x 5) + frekar miklu máli (fj. x 4) + hvorki né (fj. x 3) + frekar litlu máli (fj. x 2) + mjög litlu máli (fj. x 1)] / Heildarfjöldi svara.

Meðaltalið tekur gildi á kvarðanum 1 til 5.

Staðalfrávik er algengur mælikvarði á dreifingu svara í kringum meðaltal. Það segir til um hversu lík eða ólík svör þátttakenda við spurningu eru. Hátt staðalfrávik ber að túlka þannig að svör þátttakenda séu ólík en lágt staðalfrávik þannig að svörin séu lík.

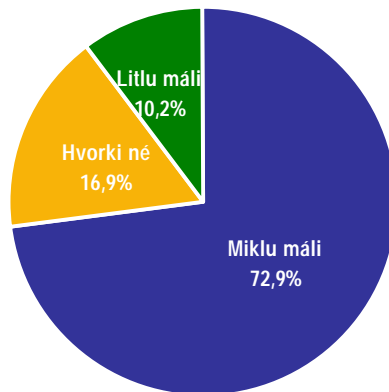
Töflur

Niðurstöður fyrir hverja spurningu eru settar fram í töflum og myndum. Hver spurning er efst á hverri blaðsíðu og nafnið á því sem hún á að mæla er sett fyrir ofan hverja töflu. Í töflunni er hægt að sjá svör þátttakenda og hve margir þeirra tóku ekki afstöðu til þessarar spurningar eða voru ekki spurðir. Í töflunni hér til hliðar má sjá að rétt tæp 28% þátttakenda telja það sem spurt var um skipta mjög miklu máli og ríflega 45% frekar miklu. Ef teknir eru saman þeir sem segja þetta skipta „frekar miklu“ og „mjög miklu“ þá gefur það naumlega 73%.

Vikmörk

Til að geta áttað sig betur á niðurstöðum rannsókna er nauðsynlegt að skilja hvað vikmörk eru. Vikmörk eru reiknuð fyrir hverja hlutfallstölu og ná jafn langt upp fyrir og niður fyrir töluna nema ef vikmörkin fara niður að 0% eða upp að 100%. Oftast er miðað við 95% vissu. Segja má með 95% vissu að niðurstaða sem fengin er úr rannsókn lægi innan þessara vikmarka ef allir í þýðinu væru spurðir. Dæmi: segja má með 95% vissu að hefðu allir í þýði verið spurðir, hefðu á bilinu 24,5% til 30,7% (27,6% +/- 3,1%) þeirra sagt að þetta skipti mjög miklu máli.

Í framhaldi af þessu er hægt að bera saman svarmöguleikana. Ef vikmörkin skarast ekki er munur á þeim marktækur. T.d. væri hægt að segja með 95% vissu að marktækt fleiri einstaklingar teldu það sem spurt var um skipta mjög miklu máli en frekar miklu máli.

Myndir

Í myndum er reynt að draga saman helstu niðurstöður þannig að auðvelt sé fyrir lesandann að átta sig á hvað sé markverðast hverju sinni. Ennfremur er oft gerð greining á hverri spurningu eftir öðrum greiningarbreytum í könnuninni. Má þar nefna kyn, aldur, búsetu, menntun og aðrar spurningar í sömu könnun. Hér fyrir neðan má sjá greiningu eftir kyni og aldri þátttakenda. Þar sést að ekki er munur á meðaltölum eftir kyni en hins vegar er munur eftir aldri þátttakenda. Hér skiptir það sem spurt var um þá sem eldri eru meira máli en þá sem yngri eru.

Greiningar

	Fjöldi	Mjög miklu	Frekar miklu	Í meðal-lagi	Frekar litlu	Mjög litlu	Meðaltal
Kyn							
Karlar	396	28,8%	43,7%	17,2%	7,1%	3,3%	3,9
Konur	390	26,4%	46,9%	16,7%	8,5%	1,5%	3,9
Aldur *							
16-24 ára	166	22,1%	44,8%	16,3%	12,8%	4,0%	3,7
25-34 ára	159	22,6%	42,8%	16,4%	13,8%	4,4%	3,7
35-44 ára	164	25,0%	42,1%	24,4%	7,3%	1,2%	3,8
45-54 ára	136	30,1%	47,8%	15,4%	5,1%	1,5%	4,0
55-75 ára	161	32,3%	48,4%	11,8%	4,3%	3,1%	4,0

* Marktækur munur á meðaltölum hópa

Marktekt

Algengur misskilningur er að ef niðurstaða tölfræðiprófs er ekki tölfræðilega marktæk þá sé ekkert að marka þá niðurstöðu. Það er rangt, því eina merking tölfræðilegrar marktæktar felst í því hvort hægt sé að alhæfa mun í úrtaki yfir á þýði.

Við úrvinnslu á niðurstöðum eru alla jafna notuð tölfræðipróf sem greina hvort munur á tilteknum hópum sé tölfræðilega marktækur eða ekki. Í flestum tilfellum er einhver munur á öllum hópunum sem athugaðir eru. Þar sem einungis er verið að vinna með úrtök eru marktæktarpróf notuð til að meta hvort hægt sé að staðhæfa hvort einhver munur sé einnig í því þýði sem úrtakið var dregið úr (dæmi um þýði: Allir Íslendingar á aldrinum 18-69 ára). Ef niðurstaða er ekki tölfræðilega marktæk er ekki hægt að staðhæfa að einhver munur sé á tilteknum hópum í þýði þrátt fyrir að munur sé á þeim í úrtakinu. Ef niðurstaða er tölfræðilega marktæk má álykta sem svo að munur sé á þessum hópum í þýðinu.